

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/139/2024
Identifikačné číslo spisu:	8513202154
Dátum vydania rozhodnutia:	11.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8513202154.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu J. D., narodeného XX. C. XXXX, Č., Č. XX, zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Dlugolinským, Stará Ľubovňa, Levočská 1, proti žalovanej obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a.s. v konkurze, Košice, Garbiarska 2, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, vedenom na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 5C/21/2013, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 2. júla 2015 sp. zn. 5Co/153/2014, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie o d m i e t a.
- II. Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 2. júla 2015, sp. zn. 5Co/153/2014 potvrdil rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa z 25. marca 2014, č. k. 5C/21/2013-112 a žalovanej uložil povinnosť uhradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 69,61 eura na účet právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Súdu prvej inštancie bolo dňa 4. septembra 2015 doručené podanie žalovanej označené ako „dovolanie odporcu proti rozsudku“, podpísané predsedom a členom predstavenstva žalovanej (pričom žalovaná nepreukázala, že by títo mali vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa), v ktorom uviedla, že je v dovolacom konaní zastúpená advokátom JUDr. Jaroslavom Škapincom. K dovolaniu však nepriložila plnomocenstvo preukazujúce oprávnenie menovaného advokáta konať v jej mene v dovolacom konaní.

3. Dňa 10. septembra 2015 doručila súdu prvej inštancie žalovaná podanie označené ako „odporca dopĺňa prílohu“, ktorým odstránila vady podaného dovolania. K tomuto podaniu však nepriložila plnomocenstvo preukazujúce oprávnenie menovaného advokáta konať v mene žalovanej v dovolacom konaní. Rovnako nepreukázala, že by predseda predstavenstva mal vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. V zmysle § 470 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

6. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (viď § 429 ods. 1 veta prvá CSP). To v prípade dovolateľky - právnickej osoby neplatí iba vtedy, ak za ňu koná jej zamestnanec alebo člen, ktorý má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (viď § 429 ods. 2 písm. b) CSP). Obdobné ustanovenie mala aj právna úprava účinná do 30. júna 2016 (viď § 241 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O.s.p.“).

7. Z podaného dovolania vyplýva, že dovolanie podala žalovaná prostredníctvom RNDr. Petra Talána, predsedu predstavenstva a Ing. Pavla Fialu alebo Ing. Heleny Vernerovej, člena predstavenstva, pričom v dovolaní uviedla, že je v dovolacom konaní zastúpená JUDr. Jaroslavom Škapincom. V podanom dovolaní chýbali dovolacie dôvody v zmysle § 241 ods. 1 O.s.p. K podanému dovolaniu nepredložila plnomocenstvo preukazujúce oprávnenie JUDr. Jaroslava Škapinca konať v jej mene v dovolacom konaní, ako ani nepreukázala skutočnosť, že zamestnanec/člen, ktorý v jej mene koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Dovolateľka následným podaním podaným prostredníctvom RNDr. Petra Talána konkretizovala dovolacie dôvody. K tomuto podaniu však taktiež nepriložila plnomocenstvo preukazujúce oprávnenie JUDr. Jaroslava Škapinca konať v jej mene v dovolacom konaní, rovnako nepreukázala, že by mal menovaný člen žalovanej vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

8. Súd prvej inštancie výzvou zo dňa 13. októbra 2015 vyzval žalovanú na predloženie plnej moci udelennej advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní alebo na predloženie poverenia, alebo inej plnej moci pre svojho zamestnanca, ktorý má právnické vzdelanie v zmysle ustanovenia § 241 ods. 1 druhá veta O.s.p. Po vrátení veci dovolacím súdom ako predčasne predloženej na rozhodnutie o podanom dovolaní, súd prvej inštancie uznesením z 21. januára 2016, č. k. 5C/21/2013-211 žalovanú vyzval, aby predložila plnú moc advokáta na zastupovanie v dovolacom konaní, resp. aby preukázala, že zamestnanci/členovia, ktorí v jej mene podali dovolanie, majú vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Zároveň žalovanú poučil, že ak v stanovenej lehote dovolanie nedoplní, dovolací súd dovolanie odmietne. Žalovaná uvedené uznesenie súdu prevzala 29. januára 2016, pričom na danú výzvu nereagovala.

9. Žalovaná nepreukázala, že je v danom prípade splnená podmienka dovolacieho konania vyplývajúca z § 429 CSP (predtým § 241 ods. 1 O.s.p.).

10. Nedostatok povinného právneho zastúpenia dovolateľky advokátom podľa § 429 ods. 1 CSP, resp. jej zamestnancom alebo členom, ktorý za ňu koná a má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa podľa § 429 ods. 2 písm. b) CSP, je odstrániteľným nedostatkom podmienky konania. Pokiaľ však dovolateľka napriek poučeniu o povinnom právnom zastúpení advokátom (a o stanovenej výnimke zastupovania zamestnancom/členom s vysokoškolským právnickým vzdelaním v dovolacom konaní) a výzve podľa § 436 ods. 1 CSP (§ 241 ods. 1 a 4 O.s.p.) uvedený procesný nedostatok neodstránila (keď nepreukázala, že by zamestnanec/člen konajúci v jej mene, mal vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ako ani, že by JUDr. Jaroslav Škapinec bol oprávnený konať v jej mene v dovolacom konaní), tak svojím procesným postupom spôsobila, že v dovolacom konaní pre tento nedostatok nie je

možné pokračovať.

11. So zreteľom na uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že v dôsledku procesnej pasivity žalovanej a) zostala nesplnená osobitná podmienka dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP a § 429 ods. 2 písm. b) CSP) a b) nenastali také právne účinky, v dôsledku ktorých by právna úprava účinná v čase podania dovolania umožňovala uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

12. Najvyšší súd z týchto dôvodov dovolanie žalovanej odmietol podľa § 447 písm. e) CSP.

13. Dovolací súd pre úplnosť zdôrazňuje, že v dovolacom konaní konal priamo so žalovanou obchodnou spoločnosťou, nakoľko predmetom konania je žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku a tento žalobcom uplatnený nárok sa priamo netýka majetku žalovanej podliehajúceho konkurzu. V tejto súvislosti dovolací súd dáva do pozornosti aj Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10. februára 2015 č. k. III. ÚS 710/2014 - 35, v ktorom uviedol, že: „Ústavný súd po posúdení povahy uplatneného práva sťažovateľkou v konaní pred všeobecnými súdmi konštatuje, že sa priamo netýka majetku podliehajúceho konkurzu patriacemu úpadcovi. Sťažovateľka si neuplatňovala majetkové práva voči odporcovi, ktorý je v konkurze, predmetom konania bola žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku, v ktorom súd preskúmava postup a rozhodnutie rozhodcu alebo rozhodcovského súdu. V uvedenom konaní zákon za striktné daných podmienok vytvára priestor pre súdnu kontrolu nad rozhodcovskými rozsudkami v medziach uvedených v § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. Súdna kontrola je obmedzená na to, či boli splnené základné podmienky prejednávania a rozhodnutie sporu, vzhľadom na ústavne garantované právo na súdnu ochranu. Z uvedeného vyplýva, že nároky sťažovateľky v konaní na zrušenie rozhodcovského rozsudku nie sú majetkového charakteru. Preto podľa názoru ústavného súdu napriek vyhlásenému konkurzu na majetok odporcu nič nebráni tomu, aby všeobecné súdy rozhodli o žalobnom návrhu sťažovateľky (podobne napr. I. ÚS 158/04).“

14. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.